

MAGYARORSÁG

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Helyben: Egész évre 12 kor. Vidékre: Egész évre 14 kor.
Egyes példány ára 4 fillér (2 kr.)

FELELŐS SZERKESZTŐ:

csiktoplóczai LÁZÁR ELEMÉR

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Budapest, IV., Vámház-körut 8. szám.

Veszélyes biráskodás.

Irta: dr. Herzka Gyula.

Budapest, szept. 2.

Röviddel azután, hogy az igazságszolgáltatást a közigazgatástól elkülönítő 1869. IV. törvénycikk életbe lépett, a nemzet tudatára ébredt annak, hogy érdekeinek megfelelő igazságszolgáltatás csak oly birói szervezettől remélhető, melynek alapja a bírák függetlensége és jogi képzettsége. — Kiemeljük, hogy ettől csak az ezen törvény által *teremtett* állapot győzte meg a közvéleményt, mert hisz élénk emlékeztünkben van még azon késhegyig menő harc, melyet a megye, hatalmának e megnyirbálása ellen folytatott, hogy tehát nem a közkívánat volt ezen törvény megalkotásának indító oka. Annál nagyobb örömmel vesszük észre most, hogy a létesített szervezet fejlődésével párhuzamban az ezen alapon működő biráskodás a nemzet osztatlan bizalmát vivta ki, s a jó példa nyomában mindinkább átmege a köztudatba, hogy a biráskodásnak a közigazgatás közegei kezében még meghagyott része, nevezetesen a kihágási-, ipari- és cselédügyekben való biráskodás e két utóbbinál, különösen magánjogi vonatkozású részében, hatáskörükből lehetőleg kivonandó.

Mondjuk ki nyíltan, hogy e közóhaj nemcsak a királyi bíróságok igazságszolgáltatása iránt érzett nagyobb bizalomban, vagy inkább a közigazgatás közegei által gyakorolt biráskodás fogyatékos voltában leli alapját, hogy erre nemcsak a célszerűségi szempont vezeti a közvéleményt, hanem főleg azon tudatban gyökeredzik, hogy a jelenlegi állapot éppen az 1869. évi IV. törvénycikkben lefektetett elveknél fogva *törvénytelen*. A törvény a bíró hatalmat mint felségjogot *kodificálja* és ezen hatalom gyakorlásánál feltételeit s garanciáit törvénybe iktatja; szorosán körülírja a hatalmat képviselő személy körbeli, képesítési s erkölcsi feltételeit s így kimondja, hogy csak az ezekkel rendelkező s kinevezett egyén lehet bíró. E törvénytől tehát nem egyeztethető össze, hogy a bírói felségjog ugyanazon államban más, a törvénybe iktatott feltételeknek meg nem felelő közegek által is gyakoroltassék. Pedig nálunk bíró úgy büntető, mint magánjogi ügyekben a szolgabíró, az alispán, sőt a belügyminiszter is, akiknek minősítése nem ezen törvény, hanem az 1883. i. t.-c. által van megszabva, akik tehát bírói képesítés, erkölcsi garancia, érte ezalatt a bírói függetlenség biztosítása érdekében a törvény által szabott korlátokat — sőt a biráskodás gyakorla-

tának előfeltételekénél fixrozott korhatár hijján képviselik és gyakorolják az állam bírói hatalmát. Az anomália még nagyobb lesz, ha tekintetbe vesszük, hogy közigazgatási közegeink nem is az államban élő egész nemzettől, hanem ennek csak bizonyos területen élő részétől nyerik hatalmukat, választás s nem is kinevezés útján, amely utóbbi tényben a bírói felségjog birtokosának, a királynak átruházó ténye foglaltatik s amely a választás által el nem nyerhető. A közigazgatás közegeinek biráskodása tehát közjogi szempontból is törvénytelen.

Bár ezen aggályok csak elméleti jellegűek, manapság, midőn állami szerveztünkben a közhatalom érvényesítése tekintetében a legnagyobb elővigyázattal s törvénytisztelettel találkozunk, ezen anomáliát meghagyni nem szabad. Ennek megszüntetését különben az igazságszolgáltatás megbízhatóságának érdeke is javasolja. Érezzük mindnyájan, hogy a közigazgatás közegei a biráskodás tekintetében kir. bíróságaink mögül messze elmaradnak. Az ok közelfekvő. A bírói hivatal egész embert kíván, olyat, ki tudománya, tapasztalata, függetlensége s erkölcsi tisztasága által azon magas polcra tud emelkedni, melyhez a személyes indulatok, a köznapi élet befolyásoló

A rikkancs.

A Magyarország eredeti tárcája.

— Irta: Dömötör István. —

Rendkívüli külön kiadás! A kosaras asszonyt elfogták! Szenzációs rablógyilkosság! Tessék kérem!

Igy szól a rikkancs torok. Némelyik csengőn s nyersen, hogy szinte zavarja a járó-kelőket. Ez többet keres, mint az, kié a mindennapos kiabálástól s a hűvös éjszakai levegőtől bekekedt. A rikkancsok egymást tullicitálják a kiabálásban, meg abban, hogy mit kiabálnak. Az egyik rendkívüli külön szenzációs kiadást mond, valami többszörös rablógyilkosság, a másik valami nagy nappali betörés miatt. Ha pedig a közönség megveszi ezt, a nagy hangon kinálgatott szenzációt, alig talál róla valamit. A reggeli lapokban rendszerint egy pár sorban látja megírva őket. De hát ez így van, mert a konkurrencia mindenütt nagy. A rikkancsok közt is. Ha arra a krajcáros boulevardlapra, melyből nagy esomót este vagy reggel a hóna alá adnak, nincs rányomva valami hatásos szenzáció, a rikkancs maga fundál ki ilyent. Mert tudja, hogy ettől: a szenzációs kiabálástól függ az üzlet. A közönség, különösen az alsóbb néposztály kíváncsi, éhes a szenzációra, s nagyon hiszekény. Nos a fúrge rikkancsok erre utaznak.

Maga a rikkancs immár típusá fejlődött a főváros utcáin, sőt nem egy változata is van. Körülbelül hathét év óta állandó utcai alak a rikkancs, mióta a krajcáros ujságok megszülettek. Eleinte csupa felnőtt ember árulta a boulevard lapokat, melyek azóta gombamódra meg-

szaporodtak. Később azután apró gyerekek, fiúk, lányok jöttek, kik mind véres szenzációkat kiabálva, kínálgatják a krajcáros ujságokat. Ma már egész gyermekhadserég van mely reggel, délben, este ott lábatlankodik a járó-kelők közt, kínálgatva a krajcáros szenzációt.

Némelyik félve nyújtja feléd ujságját, másik meg tolakodóan, szemtelenül. Ezt a modort az utcán sajátítja el, meg otthon. Érdekes megfigyelni pl. mikor a legelterjedtebb estilapot az «Esti Ujság»-ot szétviszik. A főbb vonalakon: keresési-uton, a köruton, szinte versenyfutás van. Nehéz pakkal hönuk alatt, kipírult, lihegő arccal rohannak a rikkancsok. Mindez azért, hogy valami jó, élénk forgalmu utcasarkot elfoglaljanak. Amelyik tudóvel jobban bírja s jobban lut, az előbb ér oda. S ha a jól fizető helyet elfoglalta, úgy nem ereszt többé oda senkit. A versenyben itt is az erősebb győz. Amelyiknek szerencséje van s jó helyet kapott, az hamar tulad ujságesomóján. Olyik azonban jó késő estig eljár vele. Este 9—10 óra tájban 8—10 éves lánykák is mászkálnak az utcán, vagy egyéb nyilvános helyeken: vendéglőben, kávéházban, krajcáros estilapot kínálva. Mert nem mernek hazamenni. Ha nem adnak el eleget, úgy otthon verés jár érte. Azért hát mindenféle furfangos módot kiesznelnek, hogy a járókelőtől egykét krajcárt kicsaljanak. Az egyik állandóan nem eszik két nap óta, másiknak állandóan nincs apja-anya stb. Ez a rikkancsok könyörgő fajtája. Itt nem az a cél, hogy az ujság fogyjon, hanem hogy valami címen egy-két krajcárt kapjon a járókelőtől. Béna, nyomorék emberek is ezt használják ürügyül, hogy koldulhassanak. Alázatosan, remegő hangon nyújtják kezöket, nem is azért, hogy ujságjukon tuladjanak, hanem az alamizsnáért. Rendszerint csak kevés ujság van

náluk. Hogy mennyit adnak el belőle, azzal nem igen törődnek. Koldulnak.

Ezek az ujságáruoló, izzadó rikkancsok, az utca gyermekei. Sok közülük szinte egész nap az utcán él s csak késő este tér földél alá. Szegény lelkek, kiknek apjuk-anyjuk munkában görnyed s fíjukat is keresetre fogják, már jó korán, 8—10 éves korban. Mert az élet könnyörtelen, a konkurrencianak nincs szive s megélni ebben a nagy városban oly nehéz. Sok piszok, sok szemét gyülemlik meg az utcában. S ami gyermeklélek ide bekerül, arról bizony lepattakzik az üde zománc, s megromlik. A gyermeklélek ilyenkor a leggyurhatóbb, minden impresszió iránt fogékony s minden amit lát, szuggesztio hatással van rá. Nos, amint reggeltől napestig ott mozog az utcán, szemérmellen, romlott dolgokat is lát s ez az, mi kiöli belőle az ártatlanságot. Lassankint megszokja a bünt s megkamaszodik, felnő minden helyes erkölcsi érzék nélkül. A társadalom szerencsétlen proletárjai, kétes egzisztenciái, jórészt ebből a körből kerülnek ki. Mert hiányzik az, ami egész emberré, rendszeres munkát végző egyénné nevelje őket: a gondoskodó szülő s a meleg boldogságos otthon.

A rikkancsok nagyrésze rá van kényszerítve, erre a keresetre. De ami egyéni életüket illeti, ez az életmód csak káros hatással van rájuk. Csak 15—16 éves gyermekeknek kellene ujságot árulniok. Ezek már fejlettebbek, okosabbak, erősebbek is. De ezek meg inkább iparos inasnak menjenek — mondhatná valaki. S igaza is van. De mikor nem mindenkit nevelnek dolgos munkára s nem is kaphat mindenki helyet. Keresnie pedig kell. Tehát elmegey rikkancsoknak, vagy cipőfűzőt, gyufát stb. árul. S ezt nemcsak a fiúk, de a lányok is teszik. S ez a legszomorubb: mikor 8—9 éves leánykák járnak kávéháztól-

momentumai fel nem érhetnek. A közgazgatási tisztviselő a reá rótt 'egyéb' feladatok behatása alatt önkénytelenül s mindig céltalanul küzd azon collisio ellen, melybe ezek a birói hivatással való összeköttetés által sodorják. E küzdelem eredménye emberi mivoltuknál fogva sohasem végződhetik teljes győzelemmel, mert emberi indulataink s érzelmeink teljes legyőzése erőnket messze meghaladó tökélyt tételez fel. Ezért a közgazgatási tisztviselőben *pártatlan*, külső jelenségek által nem befolyásolt bírót látni nem tudunk. De hiányzik a legtöbb esetben a szükséges jogász tudás és birói judicium is. A törvény alkalmazása a szellem érvényesítése nélkül sohasem igazságos, közgazgatási tisztviselőink biráskodásában pedig — tisztelet a csekély számu kivételnek — a törvény szelleme nem uralodik, nem pedig azért, mert szükölködnék azon jogi tudás és képzettség hijján, melylyel az embernek a törvény szellemébe való behatolás s annak felfogása lehetővé válik. Elismerik ezt nálunk a legfelsőbb kormányhatóságok is. Hiszen alig van 6 hónapja, hogy a belügyminiszter rendeletileg felszólította az összes bírót hatalmat gyakorló közgazgatási tisztviselőket, hogy a kihágási törvények által meghatározott büntetésnek kiszabásánál *méltányosan* járjanak el. Mi ezen rendeletben a birói méltóság flagrans megsértését látjuk, amennyiben a birói intézkedés szabadságának korlátot szab, de azt is vagyunk kénytelenek belőle kiolvasni, hogy a kormány a közgazgatási tisztviselők biráskodásában felfedezte a modern biráskodás feltételeink, a jogi tudás és képzettségen keresztül átszűrődött *bölcs birói belátás* hiányát, amelynek sarkelve az igazsággal és a törvénytől egy sorban haladó *méltányosság*. Számtalan konkrét eset áll rendelkezésünkre, mely

tanuságot tehet arról, mily kevéssé érvényesülnek az igazságszolgáltatás e lényeges elemei közgazgatási tisztviselőink biráskodásában. Csak egyet veszünk elő, mely figyelmünket különösen megragadta.

Egy szegény zenész cigánynak feleségét elszerette s megszőktette a falu rossza. A becsületében ily érzékenyen megbántott férj az asszony keresése közben rátalál a csábitóra, nyugalmának s becsületének elrablójára s féktelen indulatában végigmeri rajta a nyílt utcán furkósbotját. Ebből verekedés lett, melynek vége az, hogy a csendőrök bekisérik mindkettőt az a . . . i fősolgabíró székhelyére. A cigány összes vagyona az esztendő hosszú során véres verejtékkel s hátgerincorvadás árán összezenelt 600 koronán vásárolt kis házikója. A kihágási eljárás során a cigányt 70 korona, a csábitót pedig 30 korona pénzbüntetés megfizetésében marasztalja a fősolgabíró.

Nos, nem a törvény szellemének, a törvény betűjének uralma ez? A betű pedig ö. Ez nem birói ítélet, hanem lélek s szellem nélkül való reá citálása a törvény száraz rendelkezésének. Ezen ítélet nem jogász humanizmus és képzettségen alapuló birói mérlegelés eredménye, hanem az eset speciális jellegét figyelemre sem méltató bürokratikus intézkedés s mi azt tartjuk, hogy ezen ítélet által a büntetendő cselekménynél sokkal nagyobb sulyu sérelem esett a jogrenden, mert ezen egyénben az abba helyezett bizalmat ingatta meg. — Avagy érzéketlennek tartjuk a szegény cigányt ez iránt? Keserű könyveket hullatott ezen áldozat az ítélet miatt. Nem vagyonának veszendőbe menő nagy része csavarta ki azokat szeméből, hanem az a tudat, hogy neki felesége csábitóján vett elégtétel miatt kell a csábitónál sulyosabban lakolni. Ezt az ő egyszerű gondolkodása nem érte fel észszel

kávéházra, vendéglőből-vendéglőbe s valami kis eladható jószágot kínálnak, a kaputos uraknak. Sokszor magukat is. Azt hisszük, mindenki látott már. késő este ilyen kislányokat kóborolni, azniksz-kártyákkal kezükben. Olyikuk féltéken, aggódva nyújtja a vendég elé portékáját, mert sokszor rájuk mordulnak bizony haragosan, türelmetlenül. Ami nem is csoda, mert télen szinte egymásnak adják a kilincset: egyik jön, másik megy s mindegyiknek, majdnem ugyanaz az eladni-valója. A délutáni kávézó pedig, utóvégre is elveszti türelmét a sok zaklatás fölött s durván rászól az apró népségre. Az pedig odébb áll s máshol próbál szerencsét. Keserves kenyér ez, pedig csak pár krajcárrol van szó. De ezt a pár krajcárt is nehéz megszerezni, mert sokan tülekednek érte. E tülekedésben pedig az lesz a nyertes, az boldogul könnyebben, aki merész, sokszor — szemtelen módon is. Az ilyenek folyton sarkon kísérik az embert, addig beszélnek, hogy az ember örül, ha lerázhattja őket s inkább egy pár krajcárt dob a markukba. Az pedig jót nevet rajta. A lányok pedig, hogy a sok konkurrens gyerek közt boldoguljanak, ahhoz fordulnak, melylyel a férfi nem versenyezhet: női szépségükhöz. Rámosolyognak, ránevetnek az ur ki-nézésü férfira, kacéran, rutinosan. Az pedig visszaadja a mosolyt, beszélgetni kezd vele. S megtörténik, hogy azt veszi észre: ez a lányka kapható. Hogy a Hunyadi-utcai eset nap-

fényre került, szélében nagy port vert föl. A sajtó hasábotok irt tele róla s vezércikkek szóltak a fővárosi erkölcsi züllésről. Nos, a rendőrség előtt ez nem ujság. Tud több ilyen esetet is, melyben ha nem is 7-8 éves lányok szerepelnek, hát 12-14 évesek, ami utóvégre is mindegy. Sokszor a szülők dobják oda gyermeküket szexuális hajlamu embereknek. Megdöbbentő romlottság az, mi az utca medrében összegyűlemlik. S ameddig nagyvárosok lesznek e földön, addig e meder nem fog kiürülni.

Egészben véve: eltekintve e fekete szinezéstől, maga a rikkanec, amint nagy csomóval hóna alatt, végigrohan az utcán — nagyon érdekes fővárosi alak.

Folyton jár a szája s nyugodtan, csupa flegmával kiabálja a legvéresebb szenzációt. Tudja, hogy ezen: a szenzáció kínálgatáson kap a közönség s veszi a krajcáros lapot. Szenzációnak tehát minden nap kell lenni, ha nincs, hát csinál a rikkanec. Merész, agyafurt fickó ő, aki odaáll a boulevard sarkára s érdes hangon fülébe harsogja a jámbor járókelőnek:

— Tessék, kérem! Szenzációs rendkívüli külön kiadás! Egy betörő banda elfogatása! Akasztás Bécsben!

Vagy pedig: Csak egy krajcár a legujabb magyar vicclap, «Muszáj nevetni!» Muszáj! Muszáj!

s valljuk be, ezen ítélet logikáját nekünk sem sikerült megoldani. Ezt tartjuk *veszedelmes biráskodásnak*.

Budapest, szeptember 2.

Spaun meghívója a Babenberg vízrebocsátási ünnepélyére. Spaun Armin báró a tengerészet parancsnoka a Babenberg nevű csatahajónak október elsején leendő vízrebocsátási ünnepélyére a képviselőház tagjait Apponyi Albert gróf képviselőházi elnökhöz intézett következő átirattal hívta meg:

Nagyméltóságú gróf!

Van szerencsém nagyméltóságodat tiszteletteljesen értesíteni, hogy az épülőfélben levő «Babenberg» nevű csatahajó folyó évi október 4-én fog San-Marcóban Trieszt mellett, ahol a hajó épül, vízre bocsátatni, mely ünnepélynél Goess Marianne grófnő volt oly kegyes a keresztanyai tisztet magára vállalni.

Miután fájdalom, nem vagyok abban a helyzetben, hogy ezen ünnepélyre a mélyen tisztelt képviselőház minden tagjához külön-külön meghívást intézzek, ezennel bátorkodom Nagyméltóságodat nagybecsű hozzátartozóival együtt az ünnepélyes vízrebocsátásra tiszteletteljesen meghívni, ehhez egyidejűleg azon kért is csatolva, hogy Nagyméltóságod ugyanezen meghívást a mélyen tisztelt magyar képviselőház összes tagjainak is megfelelő módon tudtára adni kegyeskedjék.

Talán legalkalmasabb lenne, ha a mélyen tisztelt képviselőház elnöki irodája az ünnepélyen résztvenni kívánó tagjainak igenlő válaszait összegyűjtendő és az illető lakcímeik melléklésével a meghívójegyek elküldése végett legkésőbb szeptember 15-ig a közös hadügyminiszterium tengerészeti osztályának elnöki irodájába beküldené.

Fogadja nagyméltóságod kiváló tiszteletem nyilvánítását
Spaun, s. k.

Apponyi gróf a meghívás kapcsán arról értesítette a képviselőket, hogy ha az ünnepélyen résztvenni kívánnak, szeptember 15-ig jelentkezzenek.

Rákóczy és Kossuth. Ma Gömörkishont vármegye törvényhatósága fordult azzal a kérelemmel a képviselőházhoz, hogy a Rákóczyról és Bercsényiről szóló törvényeket érvénytelenítse és Kossuth Lajos érdemeinek törvénybe iktatásával Kossuth Lajos szobrát az állam költségén mielőbb felépítsék.

KÜLFÖLD.

Ausztria-Magyarország és Olaszország. Az olasz király elutazása alkalmával érdekes nyilatkozatokat tett egy a király kíséretéhez tartozó olasz diplomata, Ausztria-Magyarországnak — Olaszországhoz való viszonyáról. S ez a viszony — mint a diplomata mondotta — olyan szívélyes, hogy nincsen egyetlen pont sem, melyben Olaszország és a monarchia között *differencia foreigna fenn*. Abból a körülményből, hogy az olasz király Ferenc József királyt meg nem látogathatta Bécsben, több lap politikai jellegű következtetéseket vont le, melyek azonban éppen nem felelnek meg a valóságnak. Mindenesetre sajnálatos, hogy a látogatás viszonzásának kérdését eddig nem sikerült megoldani. De az olaszok méltányolni tudják Ferenc József király érzelmeit, csak azt várják el, hogy az ő érzelmeiket sem itéljék meg helytelenül. A kereskedelmi szerződések dolgában még nem folytak diplomáciai tárgyalások, hanem csak általános jellegű megbeszélések. Mindkét kormány megállapodásra óhajt jutni, de a diplomáciai tárgyalásokat csak akkor kezdenek, ha azoknak pozitív alapját megtalálták. A Balkán-kérdés szempontjából nincsenek ellentétek Olaszország és Ausztria-Magyarország között, melyeknek egyetértése a lehető legjobb.

Ami a kereskedelmi szerződést illeti, ez az ügy még csak a tárgyalás stádiumában van, de mind a két kormány azt óhajtja, hogy ez a tárgyalás mielőbb kielégítő eredményre vezessen.

BUTOROK

egy készpénzért, mint részletfizetésre legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig legjutányosabban kaphatók

Ehrentreu és Fuchs Testvéreknél.

E lapra hivatkozók tíz százalék engedményben részesülnek.

Budapest, VI., Teréz-körút 8.

(Andrássy-ut közelében.)

Nagy képes árjegyzék ingyen.

Sándor király Bécsben. Sándor szerb király bécsi látogatása dolgában most a következőket írják Belgrádból: Bécsben Sándor király látogatását feltételekhez kötötték. Királyunk azt kívánja ugyanis, hogy Sándor király bécsi látogatása előtt keresse fel Krusedolban édesapjának, néhai Milán királynak nyugvóhelyét. Sándor király hajlandó a feltételt teljesíteni és februárban, Milán király halálának évfordulóján, meglátogatja édesapja sírját s aztán Bécsben fog vizitálni.

TÁVIRATOK.

Sztrájk Flórenzben.

Firenze, szept. 2. Az itt összevont katonaság száma tegnap 8000 volt. A pignonei sztrájkoló fém-munkások határozatlan kimondták, hogy tovább sztrájkolnak, de a többi munkásokat kéri, hogy újra munkába álljanak. A sztrájk éppenséggel nem általános. Több szakma munkásai nem vesznek részt benne. A sztrájkolóknak fogytán van a pénzük. Szakad az eső.

VIDEK.

Uj vidéki kör. A mult évi tisztviselői kongresszus határozata alapján az «Állami Tisztviselők Országos Egyletének» Tordán szervezendő vidéki köre megalakulása céljából a helyi bizottság meghívót bocsátott közre, melyben az 1902 f. hó 7-én d. e. 11 órakor megtartandó közgyűlésre a kartársakat meghívja.

FŐVÁROS.

— A szegényügyi kiadások növekedése. A szegényalapnál évi és havi segélyek címén az 1902. évre fölvetek a költségeloirányzatba 16.700 koronát, a rögtöni segélyekre pedig 17.000 koronát. Mind a két címen fölveit összeg teljesen elfogyott, sőt összesen 1327 korona 35 fillér túlkiadás merült föl. Az év végéig még mintegy 2000 korona túlkiadás várható. A megszávozott összegek túllépését az okozta, hogy az általános közgazdasági rossz helyzet folytán beállott inség egyre tart s a segélyért jelentkezők száma nem csökken. A tanács föl hívja a pénzügyi ügyosztály útján a pénzügyi és gazdasági bizottságot, hogy a pótlólagos hitel pénzbeli fedezéséről gondoskodjék.

— A Kossuth-mauzoleum alapkövetétele. Ma délelőtti értekezlet volt Halmos János polgármester-nél, a Kossuth Lajos mauzoleuma alapkövetének letétele alkalmával végbemenő ünnepesség rendezésének ügyében. Az értekezleten a üggetlenségi pártkör részéről ott voltak: Rátkay László, Barabás Béla, Tóth János, Pozsgay Miklós, Gaál Sándor, Bakonyi Samu, Reich Aladar, Kacsokovics Miklós, Brázai Kálmán és Vay J. báró. Az értekezlet megállapította az ünnepesség rendezésének a részleteit, amely megállapodást annak idején közzhírré fogunk tenni.

Steindl.

Budapest, szeptember 2.

(D. I.) All már a nagy mű: a magyar parlament új háza s az alkotó halott. A kaszás csontváz elragadták tőlünk, élők közül, mielőtt ünnepélyesen felavatták volna monumentális művét. Éppen akkor, midőn már csak egy pillanat választ el ettől az ünnepségtől. S hogy e pillanathoz ily közel állunk, de de Steindl mester nincs köztünk, — ez itt a tragikus motívum.

Szemefénye, szeretett gyermeke volt a mesternek, az a dunaparti nagy gót palota. Ugy állt ott, mint a főváros architektúrájának koronája, büszkén, méltóságosan. Az alul hőmpölygő Duna hullámai visszatrükközték képét, s úgy hatott, mint egy kőbe tojtott szímfónia. Vidékről feljött ismerőseinknek, barátainknak legelőször is ezt mutattuk: a dunaparti új országházat. Idegenek is gyönyörűséggel álltak szépsége előtt. Nevezetessége volt Budapestnek, s büszkesége, lelke, második fele az alkotónak: Steindl Imrénének. Több mint husz esztendeje, hogy a terve, formája megfogalmazott a nagy építő agyában. S azóta minden évben dolgoztat rajta buzgón, hogy

elkészüljön. A mester minden gondja ez a mű volt, mint építészeti sikereinek betetőzése. Javitgatta, módosította a részletterveket, s minden külső és belső detailra felve ügyelt. Szépitgették, csinosították, mint az oltár elé induló fehér menyasszonyt. Most már elkészült, s csak az aratási ünnepség volt hátra.

De ugyancsak most egy ravatal mellett állunk. Nehéz ércoporsóban ott fekszik az alkotó s körülötte a fekete gyász pompája. Már nem érez semmit, nem hallja a dicsőretet s nem a gáncsot, mely nagy művének tisztán praktikus fogatékosságait támadta. Nem fogja felnyitni szemét, hogy lássa: miként tapsol és örül a nemzet művének felavatásán. S ez itt a tragikum: lefeküdni a hideg sirba, mielőtt lába előtt tisztelgett volna a megérdemelt dicsőség. Hosszu időn át megfeszíteni az alkotó erőt, s meghalni akkor, midőn itt van az utolsó, a legszebb pillanat, küszöbön áll a jutalom: a nemzet hálája s kifejezett tetszése. De hát ez a sors, ez egy nálunknál magasabb hatalom rendelkezése s ezt megváltoztatni nincs emberi hatalom. Alljunk a ravatal körül, vegyük le kalapunkat, hajtsuk meg fejünket, kifejezve a mester iránt való köteleles tiszteletünket. Egy magyar művészt temetünk, kinek megvalósult kőbe épült álma a mi örömünk és büszkeségünk. Alkotó talentumát, fantáziáját, művészi ízlését sok mű hirdeti és örzi, de legmonumentálisabban az új országháza. Egész építőgenerációt nevelt, kik az ő iskoláját járták s az ő művészi hitvallásának fenn-tartói. Ravatala körül ez a gyász: tanítványainak gyásza övezi legintenzívebben körül, s ehhez csatlakozik az egész magyar művészet s a nemzet gyásza. Amint leeresztik a nehéz ércoporsót a megásott sirba, a nagy műépítő teste már az anyaföldé. De lelke ott él alkotásaiban, emléke a mienk. Ha utunk alkotásai mellett visz el, ha megállunk az új országház előtt, eszünkbe jut e név: *Steindl*.

Előfizetőink figyelmébe!

Szeptember 1-ével új előfizetést nyitottunk

a

«Magyarság»-ra.

Felkérjük azon t. olvasóinkat, kiknek előfizetése a hó végén lejár, hogy azt mielőbb megújítani sziveskedjenek.

Ha a lap esetleg elkésve érkezik, vagy egy-egy szám eltévedt vagy leghelyesebb levelező lapon a «Magyarság» kiadóhivatalát (IV. Vármház-körút 8. sz. a.) erről azonnal értesíteni, mely nyomban intézkedik a panasz orvoslása iránt.

NAPIHIREK.

Budapest, szept. 2.

— (Időjárás.) Szept. 2. Az északnyugati depresszió a kontinens fölé nyomult. A magas levegőnyomás Kelet-Európa fölé helyezkedett el. Európában sok helyütt voltak kisebb-nagyobb esők, zivatarokkal. Hazánk nyugoti felében előfordultak zivataros esők. A hőmérséklet Erdélyben alacsonyabb lett.

— *Prognózis:* Változatlan, felhős, meleg idő várható, helyenkint esővel, zivatarokkal.

Hőméréseket: 24-6 C.

— (Személyi hírek.) *Frigyes* főherceg, pozsonyi hadtestparancsnok, Pécsről az 1 óra 30 perckor érkező gyorsvonattal a keleti pályaudvarra érkezett, ahol a Bécsből jövő toskánai nagyherceggel találkozott, akivel hosszabb ideig beszélgetett. A főherceg a délután folyamán kíséretével a felvidéken tartandó gyakorlatokra utazott. — *Láng* Lajos kereskedelemügyi-, *Lukács* László pénzügyminiszter a déli 1 óra 50 perckor Bécsből érkező gyorsvonattal Budapestre érkeztek. *Szögyény-Marich* László berlini osztrák-magyar nagykövet ma Csorra utazott. *Wlassics* Gyula közoktatásügyi miniszter Bécsbe érkezett.

— (A pólai tengeri gyakorlat.) Pólában a város ünnepi díszben várta a királyt, ki a hadi flottának ma megkezdődő gyakorlatára oda érkezett. A *Mira-*

mare jakton udvari ebéd volt, melyen részt vettek *Spaun* báró tengernagy és *Beck* báró vezérkari főnök. Ma éjjel lesz a torpedó naszádok nagy gyakorlata, holnap pedig a hadihajók taktikai gyakorlata.

— (A képviselőház tolvaja.) A képviselőházban már évek óta megtörtént, hogy az egyes helyiségek fiókjait valamely ismeretlen gonosztevő megdézsmálja és azokból pénzt és értékesebb tárgyakat rabol el. Több ízben feltörve vagy a lakatokat elromolva találtak és a fiókokból, szekrényekből ilyenkor rendszerint hiányzott valami. A legtöbb kárt *Dessewffy* Arisztid háznagyi titkár szenvedte, aki fiókjában régebben különféle pénzeket tartogatott. Eddig összesen körülbelül 8000 korona készpénze tűnt el és minden keresés, nyomozás ellenére sem sikerült kitudni, hogy ki a tolvaj. Így természetesen ártatlan embereket is ért a gyanu, ami sokszorosan bosszantó és kellemetlen volt és a tisztviselők a legnagyobb titokban maguk is folytatták a nyomozást, mind hiába. A tolvajt nem sikerült megfogni. Most azonban egy sajtóságos véletlen aligha nyomra nem vezet. Egyik képviselőházi tisztviselő egy ismeretlen embertől levelet kapott, amelyben az illető azt állította, hogy G. képviselőházi alsóbbbrangu alkalmazott évek óta meglopja a képviselőházat. A levelet azonnal átadták rendőrségnek G.-t pedig, aki körülbelül szolgál állásban van *Dessewffy* Arisztid titkár felfüggesztette állásától. G. jómódu ember és így a dolog értőleg még kinosbáb feltűnést keltett. A gyanu azonban megerősödött ellene ma, amikor a detektívek házkutatást tartottak nála és több képviselőházi tárggyal egy csomó kulcsot is találtak nála, amely kulcsok mindenike a képviselőház egy-egy fiókjába vagy szekrényébe illettek. G. ellen megtették a bűnvádi feljelentést is.

— (A braganzai herceg öngyilkossági kísérlete.)

Ferenc József braganzai hercegről nemrég azt híresztelték, hogy londoni csuf kalandjának következményei elől megszökött. Most megint azt híresztelik, hogy a herceg öngyilkosságot akart elkövetni, még pedig Londonban, amiből nyilvánvaló, hogy onnan nem szökött meg. A braganzai herceg állítólag morfiúmmal mérgette meg magát, de sikertelenül. A herceget már eddig is nagy izgalomba ejtette a csuf kaland. És hogy ügyét most az esküdt-bíróság a nagy nyilvánosság előtt fogja tárgyalni, fokozta kétségbeesését. Teljesen visszavonult a társaságtól. Barátai hasztalan igyekeztek őt megvigasztalni és biztatni. Végül elkeseredésében öngyilkosságra szánta el magát, de a kísérlet megghiúsult.

— (Tisza László temetése.) Tisza Lászlót, mint Nagyváradról táviratozzák nekünk, ma délelőtti temették Geszten. Végző tisztességére megjelentek: özvegy Tisza Kálmánné, gróf Tisza István, valamint összes rokonai, Bihar vármegye küldöttsége, amelyet Szunyogh alispán vezetett. — Nagy miniszteri tanácsos, aki a földművelési minisztert képviselte. A koporsót a családtagok vitték a sirbólt elé. A gyászszertartást Szabó geszti ref. lelkész végezte. Az elhunyt özvegye nem jelenhetett meg a temetésen, mert betegen fekszik Abbáziában.

— (Tolvaj magántitkár.) Egy hamburgi konzulátus magántitkára, Roth Gusztáv magyar születésű fiatalember, mint nekünk Hamburgból táviratozzák, alkulcsal felnyitotta főnökének szekrényeit, ellopott 50.000 márkányi osztrák és magyar értékpapirokat, továbbá minden készpénzt és egy bélyeggyűjteményt, amelynek 150.000 márka az értéke. A lopás után aztán családjával megszökött. A hamburgi rendőrség azt hiszi, hogy a tolvaj magántitkár Magyarország felé vette útját, mert feleségének rokonai ott laknak.

— (Hamisított tiz koronások.) A tiz koronás bankjegyeket hamisítják. Ezt jelenti ma hivatalosan az Osztrák-Magyar bank. A sikerült hamisítványból több példányt értékesítettek. Olyan tökéletesen utánozták, hogy csak a kemény, erősen szatinrozott és így fényes papír az, amely a hamisítványon feltűnik. A fészkepészeti uton készült hamis bankjegyek a német oldalán 1292 sorozatszámmal, a magyar oldalán pedig 050028 számmal vannak ellátva.

BUTOR

jobb és olcsóbb, mint bárhol, egy készpénzért, mint részletfizetésre

kapható **GONDA S.** butorraktárában

Képes butoralbum 50 filléres postabélyeg beküldése mellett kapható. A ki ezen lapra hivatkozik, 5% árengedményben részesül.

BUDAPEST,

csakis VII. k., István-tér 7.

— (Götterhalte.) Tegnap közöltük *Perpét* Ferenc ur levelét ily cím alatt, a múlt hó 26-iki számunkban közölt hírre vonatkozólag. E válasza más oldalról a következő sorok közlését kéri:

«Beszéljünk röviden. Hogy egyes protestáns énekes könyvekben van a Götterhalte dallamára egy magyaros szövegű ének, azt a hír közlője saját szemével látta. Hogy miért van az ott, ennek magyarázatát is autentikus forrásból merítette s annak alapján írta ezt is meg. Hogy a négy magyarországi református egyházkerület által jelenleg használt énekes könyvekben benne van-e, ezt maga se állította határozottan, csak azt mondotta, hogy az esetből «az tűnik ki». És hova lyukadunk ki most is? Figyeljünk csak ide. Való az ugye, legalább megcáfolva nem lett, hogy Bethlenben színmagyarok azt énekeltek. Hát ha énekeltek, hol tanulták meg annak dallamát? Ki tanította meg arra őket is, a kántort is? Ha nincs benne az énekes könyvekben, honnan rántották elé?

Nem kell tehát a felületesség vádját olyan könnyen odadobni, mert a következtetés magától jött s ami a dolog lényegét illeti, az megcáfolva nem lett. Ugyanis: a bethleineknek kell tudniok is annak az énekek szövegét és dallamát, amit a szóban forgó alkalommal énekeltek, mert a kántort különben nem kísérhették volna, tehát arra kellett; hogy tanítva is legyenek. Akárhogyan van meg tehát az ének szövege, az ott van kezeik között s azt meg is tanulják.

Az meg éppen nem áll, hogy a hír közlője az összes protestáns felekezetek hazafias érzületét meggyanúsította volna, hiszen maga mondotta, hogy az esetet nem lehet hazafiatlanságnak minősíteni s éppen örizkedett attól, hogy annak éle legyen és hogy az bárki ellen is irányuljon. Amit irt, azt írta a maga hazafias sugallatából, tárgyilagosan, igazságosan, mint napi krónikás, hogy az eset többé meg ne ismétlődhessen, hogy a hazafias öntudat kiben-kiben mennél jobban ébredessen s kiben-kiben mennél nagyobb tápot nyerjen.

— (Steindl Imre halála.) Steindl Imre elhunyt műépítész ravatalát ma reggel állították föl a műegyetem központi épületének előcsarnokában, amelyet teljesen gázzsompába vontak és délszaki növényekkel gazdagon díszítettek. Ugyancsak feketebe vonták a kaput meg az erkélyt is, melyről fekete lobogó hirdeti a gyászt. A holttestet kora reggel szállították át az enterprise emberei a Svábhegyről a műegyetemre és azonnal ravatalra helyezték. A gyönyörű ércoporsó szemben a bejáratnál magas emelvényen nyugszik, mely körül ezüstös karos gyertyatartókban viaszgyertyák égnek és kandelláberekben lángok lobognak. Az előcsarnok telisdedtele van szebbnél szebb babér- és virágkoszorúkkal, melyeknek illata szerteárad és nehézzé teszi a levegőt. Közvetlen a koporsón van az özvegy és a gyermekek koszorúja. Az özvegy koszorújának széles, fekete selyem szalagján ez olvasható: «Felejthetetlen drága férjének — Feninex». A gyermekek koszorújának szalagján ez áll: «Szeretett drága jó atyjuknak — Gyula és Ida». A hozzátartozókön kívül koszorút küldött a ravatalra a Műegyetem tanácsa, a műegyetemi ifjuság, a magyar tud. Akadémia, az országos képzőművészeti társulat, a magyar képzőművészek egyesülete, a magyar építőművészek szövetsége, a mérnök- és építész-egylet, az országház építő bizottsága, az országház építési királyi ellenőrsége, Hosvay Lajos és családja, Hausmann tanár és családja, Alpár Ignác, Verebelyi László és családja, Dudits Andor, Berczik Gyula, Lampel Vilmos, a Zellerin-féle r. t., Latzkó Róbert, Popovits Sándor és sokan mások. A ravatalt a közönség 2-4 órák között tekinthette meg. A temetés délután 5 órakor lesz.

— (Sorsolás.) A Magyar Jelzáloghitelbank 3½ százalékos községi kötelezőinek 1902. szept. 1-én volt a harmadik törlesztési huzása. Kiszorítottak összesen 316.000 frank névértékű 3½ százalékos községi kötelezőt, melyek 1903. január 1-től kezdve teljes névértékben váltanak be.

— (Gyászistentiszelet Hajnik Imréért.) Az elhunyt tudós egyetemi professzor lelkiüdvéért ma délután tartották meg az egyetemi templomban az engesztelő gyászistentiszeletet, melyen jelen volt az elhunyt családja, a tudomány egyetemi tanácsa és sok előkelőség. A gyászmisét Krizsán Mihály pápai

kamarás, szemináriumi kormányzó mondotta. Ugyancsak ma délután tartották meg a gyászistentiszeletet Heckler Károly műszaki tanácsosért is a belvárosi templomban.

— (Vérfürdő egy gyakorlaton.) Egy magántávirat azt a hírt hozza, hogy a lugosi honvédségi gyakorlatoknál óriási szerencsétlenség történt, amennyiben az éles töltevényekkel való tüzelés alkalmával 14 embert megöltek, ezek közül több meghalt, a többi pedig súlyosan megsebesült. A nevezett lap is fontartással közli a hírt, amelynek ügyében állítólag már a vizsgálatot is megindították. Ezzel a hírrel kapcsolatban itt említjük meg, hogy a lugosi honvédségi gyakorlatok alatt harminc embert szállítottak napszurással a kórházba.

— (Új telefonállomás.) A kereskedelmi minisztérium tudtul adja, hogy Karánsebesen telefonhálózatot létesített, melynek hivatala a posta és távirda hivatalban van. A helyi előfizetési díj egy évre 120 korona.

— (Halálozások.) Sepsizoltáni Czerjék Imre volt 1848-49-es honvéd huszárfőhadnagy 75 éves korában Nagy-Gécen meghalt.

Sváb Tivadar hírlapíró, a *Budapesti Napló* munkatársa tegnap délután 28 éves korában meghalt.

— (Rövid hírek.) Dunába fullt gyermek. Molnár László asztalossegéd négy éves László nevű fia tegnap délután egy tutajról a Dunába esett. Amikor a mentésére siettek, elragadta az ár. — Szerencsétlenség a téglagyárban. Leonard Dominiko trentai (Tirol) születésű 57 éves napszámos az ujlaki téglagyár obudai telepén egy tíz méter magas partszérlől lezuhant. A Margit-kórházba akarták szállítani, utközben azonban meghalt. Holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe vitték. — Martinique pusztulása. A Pelée-hegy ismét óriási mértékben kitért. Mornorouge falu teljesen elpusztult, Le Carbet falut pedig valósággal elsöpörte az árvíz. Állítólag 200 ember életét veszítette.

x Csuz és köszvény ellen elismert legkitűnőbb szer a Zoltán-féle kenőcs. Ara 2 korona. Zoltán Béla gyógyszerárban Budapest, V., Sétátér-utca és Szabadság-tér.

x A szenvedő emberek a legkülönbözőbb betegségek ellen évek óta rendkívül áldásos sikerrel használják a *kettős elektromágneses keresztet vagy csillagot* (R. B. 86.967), amely ilyenformán az emberiség különös figyelmére és érdeklődésére érdemes. *A fej, sziv, gyomor sokféle bajában, a verrendellen keringése, az idegek bomlása, a rendkívül fájdalmas reuma* kiválóképpen ez üdvös találmánnyal gyógyítható. E való igazság bizonyítására a sok száz elismerő levél közül csak ez egyre hivatkozom, amely több szenvedő embertársunk örvendős gyógyulásáról van boldog híradással:

«A kettős elektromágneses keresztet, amelyet t. uraságod nekem adni kegyes volt, folyton hordom. Erősebbnek érzem magamat, a szivgörcsök gyengébbek, annyira, hogy — amint környezetem mondja — mikor beszélgetés közben megkapom, egy perc alatt elveszem, anélkül, hogy tudnám, miképp kibebíjta szivgörcshen volt részem. Boldog Géza ur, aki már 40 év óta epileptikus, most már jóval jobban érzi magát, nála is rövidebbek és enyhébbek a szivgörcsök. Steinhübel ur 10 napig hordozta a keresztet s most nem érzi fájdalmát, sokkal jobban érzi magát, jól alszik. Végre Stefani ur, aki öregsgére oly nagy reumatizmusban szenved, szintén jobban érzi magát, kevés fájdalma van.

Budapest, 1899. júl. 8. Kiváló tisztelettel

Khoór József, áldozópap.

Ez áldásos készületek feltalálója és gyárosa:

Müller Albert,

Budapest, V., Vadász-utca 42/R.

x Felhívjuk olvasóink figyelmét Herceg és Horvát Budapest, Kerepesi-ut 52. szám alatt, az «Adria» szállóval szemben létező nőidivat-áruházára.

x Hatschek látszerész (azelőtt Váci-utca, később Eskü-ut) mostani ideiglenes helyisége IV. Duná-utca 6. Klotild-palota), ahol csak e hó végéig marad.

Véres tüntetés Zágrábban.

Budapest, szept. 2.

Ez egyszer nem velünk van bajuk a magyargyűlölő horvátoknak, hanem a szerbekkel. Ugyanis a horvátok egy dalos egyesületi ünnepe alkalmából táviratot küldtek a horvát királyhoz. Erről a belgrádi szerb lapok elítélőleg nyilatkoztak, mely nyilatkozatokért a zágrábi horvátok nagyon megharagudtak s tegnap oly fenyegető tüntetést rendeztek az ott lakó szerbek ellen, hogy a város valóságos forradalmi képet mutatott. Az utcákon valóságos ostromállapot volt, a rendőrség és a tüntetők közt több ízben véres összeütközésre került a dolog.

Tegnap este 9 óra után nagyon válságos volt a helyzet. A tüntetők számtalan csoportra oszolva rendszeresen hozzáálltak a szerb üzletek elpusztításához. Az első támadást Tsuk Miklós kereskedő bolja ellen intézték. Féliz órakor egy népcsoport baltákkal és vasrudakkal bontogatni kezdte az üzlet vasfüggönyeit. Tsuk kereskedő az üzlet fölött lévő jakásából több revolverlövést tett és egy detektívet súlyosan megsebesített. A tömegnek sikerült a vasfüggönyöket feltörnne, azután berontott az üzletbe és mindent összezuzott. Ugyanez a sors érte Mirkovics madárkereskedő üzletét a hossz-utcában. Ott is erőszakosan betörték a boltha és mindent elhuzsítottak. Az Ilicán lévő Nikolics-féle üzletbe nem tudtak bejutni a tüntetők, mert nem tudták feltörnne a vasfüggönyöket. Nagy pusztítást vittek véghez a tüntetők a petrinjai-utcában és a szomszéd utcákban. A petrinjai utcában valóságos fáklásmenetet rendeztek, amely a tüntetőknek világított, mert az összes lámpák el voltak oltva. A rendőrség a tömeggel szemben teljesen tehetetlen volt és be kellett érnie a maga emberei ellen intézett támadások visszaverésével. Legnagyobb volt a zavargás az Ilicán, ahol egységes terv szerint az összes lámpákat eloltották és összetörték, a gázoszlopok között pedig drótokat feszítettek ki, hogy a rendőrség ne járhasson el a tüntetők ellen. A Kassics-féle kávéházat, amelynek tulajdonosa egy szerb asszony s amelybe egy tüzmeister menekült, aki egy tüntetőt megsebesített, a szó szoros értelmében lerombolták és a helyiségben mindent izzé-porrá törtek. Ugyanez a sors érte a Kaudes-féle kávéházat a petrinjai-utcában. Oda egy rendőr menekült, akit a tüntetők csúnyán megvertek. A nyomában lévő tömeg összetörte a kávéház összes ablakait, betört a helyiségbe és mindent összezuzott benne. A Jellacsics-tér előtt lévő Szecesszió-kávéházzal, ahol szintén menedéket keresett egy megvert és üldözött rendőr, hasonlóképpen hánt el a tüntető tömeg.

Az összes szerb üzletekről letépték a cégtáblákat és elégették. A tömeg a rendőrséggel nem törődve, kurjongatva járta be az utcákat. A rendőrség megkísérelte ugyan a csoportosulások megakadályozását, de sikertelenül. Végre katonaságot kellett kéri. De csak két szakaszt lehetett kirendelni, mert a város egész helyőrsége a hadgyakorlaton van. A két szakasz kiírtott ugyan néhány utcát, amelyekben a tüntetők összecsoportultak, de az egyik utcából kiszorult tömeg nyomban összecsoportult más utcákon és újra megkezdte a rombolás munkáját. Ejjel 2 óráig tartott a zavargás, amely végül már a katonaság ellen is irányult, mert a tömeg észrevette, hogy a kivonult csapatok száma elégtelen a zavargás elfojtására. Két óra után végre elcsöndesült a mozgalom. Ma reggel hirdetményt bocsátottak ki, amely minden csoportosulást eltilt. A vendéglőket és kávéházakat este 9 órakor be kell zárni. Hat óra után gyermekeket és inasokat felügyelet nélkül nem szabad kiereszteni és 7 órakor az összes házak kapuit be kell zárni.

A már említett detektíven kívül egy asszony és egy joghallgató sebesült meg. Az asszony a fejére kapott egy kardvágást, a jogásznak pedig balkezének három ujját vágta le. A kisebb sebesüléseknek se szeri se száma. Letartóztattak mintegy 50 embert. Ma a város nyugodt ugyan, de az utcák rendkívül élénkek. Különösen azokat az utcákat járja be a lakosság, amelyeken az éjjel a pusztítás munkája folyt. A mai színházi előadás elmarad, mert ott is tüntetésektől tartanak.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Avatás.

(A színészegyesület felvételi vizsgálata.)

Az országos színész-egyesület palotájában tegnap vette kezdetét a színész avatás. Bármily egyszerűnek is lássék ezen aktus, hogy mi mégis miért szentelünk tisztán magának e *ténynek* sorokat, az alábbiakból majd kiviláglik.

Elszorul a szíve a jobb érzésű halandónak, kit arra visz a dolga, vagy a véletlen, hol most a felavatás folyik.

A külső keresési-utí nagy templom előtt, melynek tetején a kereszt, a csillag s a szeretetnek és vallásnak többféle jelei gyönyörűen megférnek egymás mellett, csodás rajongással állnak a hívők, kik talán ma már mint az öt muzsa felkent papjai hirdetni fogják széles e hazában az ígét, a nemzeti ígét a különböző társadalmi osztályból összeverődött tömegnek hogy üdvözüljenek. Szívem hangosabban kezd dobogni egy-egy papnak és papnőnek lenni akaró csoport láttára. És a következő pillanatban e csoport egyes tagjainak jobb megfigyelésén elmélyedve, szívem zakatoló lüktetése megszűnik, szívem csalódva és önkénytelen torlódik ajkamra a bus jaj — oh nagy Isten, hát ezek, ezek fogják hirdetni fenséges ígédet, hát ezek nyelvén fognak elhangozni a lángelmék egyszerű termékei? hát ezek fogják kicsiráztatni a magot, mit a szomorú időkben elvetettek, a nagyok... a martírok... az apostolok? és ezek fognak világitani, a sivár, sötét lelkekbe, szívekbe.

Nem és ezerszer nem! Nem lehetnek a magyar vagy idegen költők szószólói azok, kik nem tudják megérteni a sorokban rejlő nemes érzelmeket, tanítást, célt és a költő intencióját, amiért a mű, legyen az bármily kvalitású papírra vetetett.

Mert ugyebár nemes ifjak és leányok azzal bizonyára tisztában vannak, hogy valamint a mindenség ezerféleségében nincs egy porhüvely sem, melynek nem volna rendeltetése, hivatása, úgy nincs egyetlen egy szellemi alkotás sem e nélkül.

Tegyük szívökre kezeiket és adják föl önmaguknak a kérdést, meg van-e önkben a képesség, a képzettség, a jó érzés és izlés mindezek megértésére és terjesztésére? Ugy-e nem? Százat egy ellen, hogy nincs önk között, a nagy anyag között kettő sem, ki teljesen tisztában volna azzal, hogy ki volt *Kisfaludy, Vörösmarty, Katona, Szigligeti*, hogy ne hagyja ki az oly neveket sem, mint *Schakespear, Siller, Molier* stb. Pedig ezek darab írók. Hát hol vannak még a próza, a lyra, a dal, a zene, nagy mesterei. Hát hogy állunk a történelem nagy hallhatatlanaival? No ennyire már nem leszek indiszkret és nem folytatom a kérdező professzor hálátlan szerepét. Mióta pásztor a nyáj? Ezt nem önköktől, hanem azoktól az uraktól kérdezzük, akikről a magyar nemzet méltán sokat várhatna és remélhetne.

Vezető urak, tanácsos urak, lájáj tudják önk hogy mi történik itt?

Nem fordult el a jó érzésük azoktól, akik bebecsátást kérnek a szent hajlékba?

A nemzeti színészet jövője megköveteli, hogy ez a mizerábilis állapot valahára megszűnjék. Ezért jel-szavul ajánlom: *egyesületi kormánybiztosokat a magán-színiskolákba és röviddel rá: megszűntetni a magán-színiskolákat!* Hogy miért, arról legközelebb!

*

Az első nap eredménye különben nagy megnyugtatóssal tölt el bennünket. A tanácsos urak úgy látják komoly buzgalommal törekednek arra, hogy megrostálják a színészet proletárjainak számát. Hál Isten egy pillanatra sem tévesztik szem elől, hogy még most is 300 jobb sorsra érdemes színész tengődik kenyér nélkül. Ha ily kérelhetetlen szigorral és az ügynek folytonos szemmel tartásával fognak a jövőben is eljárni, úgy a magyar színészet jövőjét nem féltsem. Csillaga sokáig ragyogni fog.

A mai nap eredménye:
Rendes tagul lelvétetett: Bártfai Irma, Fekete Ferenc, Nagy János, Fenyvesi Margit, Kürti Teréz, Perczel Oszkár, Pető Stefánia, Szénássy György, Bilkei Irén, Váradi Jolán, Somlai Artur, Thury Sári, Beleznai Odón, Soltész Ferike, Somolik Károly.

Gyakorlatra bocsátott: Polgár Ilona, Peterdi Sári, Révi Vilma, Hajnal Irén, Vécei Ilona, Heltai Hugó, Fehérvári Etel, Kalmár Béla, Székely Janka, Barabánsné Róza, Kolozsvári Blanka, Szerdahelyi Lajos, Zilahy Milán, Müller Aranka, Borsódi Kálmán, Paula, Buza Jenő, Balogh Erzsébet, Bacsinszky Emma, Dénes Marcel, Sipos Zoltán, Csáki Angela, Nagylaki Csász Aranka, Vaida Dezső, Erődi Jenő, Kaposi Ernő, Alrichter Odón, Barna József, Csizsér Sarolta, Keller Gizella, Makróczy Levente, Jávör Ilonka, Goldberger Jenő, Kötöckner Jenny, Havasi Valéria (nyugdíjigény nélkül), Herschkovics Vilmos, Hliva Irén, Horváth Irén, Jálics Mauld és Joffe Imre.

A névsorból kiemeljük *Bilkei Irént* a Magyar Színház volt primadonnáját, *Polgár Ilonát*, ki nagy fel-tűnést keltett szép alakjával, de csakis az alakjával.

No és különösen meg kell emlékeznünk egy szöszke kis babáról *Jávör Ilonkáról*, ki gyönyörűen énekelte egy dalt a *Kertész leányból* és bájosan szavalt egy költeményt. A tanács *egyhangú* határozattal vette fel. Nem hiszem, hogy csalódás érme bennünket akkor, amidőn *Jávör Ilonkának* mai sikere után a legszebb jövőt jósoljuk. **Feld Jenő.**

* **Tahi Antal** festőművész tegnap negyvenhat éves korában meghalt Budapesten. Tahi 1855-ben született Pesten. Első mesterei Székely Bertalan és Greguss János voltak. Tanult Münchenben is és egy évet Munkácsy mellett töltött Párisban. *Tót atyafiak, Jó hírek, 1848* és a *Piranói dóm* című festmények szép nevet biztosítottak a művésznél. A *gépgyárban* című képe 1885-iki országos kiállításon a nagy kiállítási érmet nyerte. Tahi Antalt ma délután temetik a Török-utca 4. sz. házból.

* **A sötét kamra.** A Magyar Színház első ujdonsága a *Sötét kamra* című francia bohóság lesz, amelyet Heltai Jenő dolgozott át magyarra. A Deherre és Froyez darabja sok komikus alakot, kacagtató helyzetet és pajkos kedvet visz színpadra s néhány válogatott, hatásos zeneszám is tarkítja. A *Sötét kamra* bemutatóját a jövő hét végére tervezi az igazgatóság.

* **Magyar író sikere Berlinben.** Latzko Andor *Szeretem!* című egyfelvonásos darabját tegnapelőtt mutatták be Berlinben. Az odaváló lapok dicsérik a darab ötletességét.

SPORT.

∞ **Alagi lóversenyek.** Ma, kedden kezdődött meg az *alagi* négy napos meeting, amelynek futamaiban javarészt csak belvárosi lovasok lovagolhatnak, míg az urlovasok részére naponta csak két futamot tartottak fenn. A verseny legérdekesebb részei a gát és akadályversenyek lesznek, melyekben sok új steeper fog bemutatkozni.

A mai napot a *Buvár-handikap* nyitja meg, melyben *Felicitás* fog *Campilivel* megmérkőzni. A *Rubel-akadályversenyben* *Sólet* és *Bakator* a legjobb ló, a *Kisérleti akadályversenyben* *Humort* várjuk a célhoz. A versenyek naponta 3 órakor kezdődnek.

∞ **Országos távverseny.** A «Budapesti Athletikai Klub» által 1902. szeptember 7-én (vasárnap) d. u. 3 és 10 órakor a székesfehérvári országúton rendezendő országos távversenyek feltételei a következők: I. Táviutás 10 km. 1-nek nagy ezüstérem és tiszteletdíj, 2-nek nagy ezüstérem, 3-4-nek kis ezüstérem, 5-6-nak bronzérem. II. Táviutás 10 km. 1-2-nek nagy ezüstérem, 3-4-nek kis ezüstérem, 5-6-nak nagy bronzérem. Mindazoknak, akik a távot 1 óra 10 percen belül megteszik, bronzérem. III. Kerékpárverseny 30 km. 1-nek nagy ezüstérem és tiszteletdíj, 2-nek nagy ezüstérem, 3-4-nek kis ezüstérem, 5-6-nak bronzérem.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

∞ **Vádhatarozat a soproni bankügyben.** A királyi ügyész vádindítványát tegnap vette tárgyalás alá a soproni királyi törvényszék s elutasította a vádirat ellen beadott felebbezéseket. Egyben *Prohászka* Arthur könyvelőt és *Wrchovszky* Gyula pénztárost a vizsgálat idejére szabadlábra helyezni rendelte. A vádirat ellen a vádlottak mindnyájan felebbeztek s az ügy most a győri ítélő táblához kerül.

§ **Egy közgyűlés epilógusa.** Viharos lefolyású közgyűlésnek egyik epilógusával foglalkozott ma a büntető járásbíró. A felszámolás alatt álló Budapesti Bankkegyesület kebelében működő Hitelegylet f. évi augusztus 22-én közgyűlést tartott Kohn Gábor fővárosi kereskedő alelnök elnöklése alatt. A tárgysorozat második pontjához Bauer Mór kereskedő egy indítványt terjesztett elő, amelyet a közgyűlés tagjai elvetettek. Az elnöki enunciació után, amelylyel a szavazás eredményét kihirdette, Bauer Mór ingerülten ugrott fel helyéről s odakiáltotta az elnöknél:

— Ez egy közönséges csalás, hamis alávaló eljárás öntől!

Nyomban Bauer után Bárdos Károly, a Bárdos és Brachfeld cég főnöke is felugrott s a következő kijelentéssel töltötte meg Bauer megjegyzését:

— Ravasz fondorlattal minket tévútra vezetett, megcsalt. Szolidaritást vállalom Bauerral!

Kohn Gábor alelnök nem hagyta ennyiben a dolgot, hanem büntető feljelentést tett Bauer Mór és Bárdos Károly ellen a büntető járásbírósnál becsületsértés és rágalomzás vétségéért.

Ma tárgyalta ezt az ügyet a büntetőjárásbírósnál dr. Farkass Gyula járásbíró. A tárgyaláson, melyen a felek közül a panaszost dr. Fried Vilmos, a terhelteket pedig dr. Gál Jenő ügyvéd képviselte, csakis

Bárdos Károly volt jelen, Bauer Mór a tárgyalás előtt rosszullet miatt eltávozni volt kénytelen s így a bíró a mai tárgyalást elnapolta. A következő tárgyalást ezen ügyben szeptember hó 11-én tartják meg.

§ **A miniszterelnök inasa.** Kellemetlen meglepetés érte ez évi július hó 15-én Scan Arthurnak, a mohács—pécsi vasút ellenőrzének feleségét, szül. Scsauschek Irmát. A nevezett nap délutánján átment a Lukács fürdőbe s Nefelejts-utca 65. sz. a lakását őrizet nélkül hagyta. Ezt az alkalmat felhasználta Polakovits Károly foglalkozás nélküli egyén s barátjának, Konka Mihály urasági inasnak segítségével, alkuleszal behatolt a lakásba s onnan 3 darab takarékpénztári könyvet 2030 korona értékben s 500 korona értékű ékszereket ellopott. — Polakovicsot a detektívek másnap reggel már elfogták, a Pesti hazai takarékpénztár Egyetem-u. 2. sz. a pénztárhelyiségében, midőn a lopott betéti könyveket értékesíteni akarta. Társa Konka Mihály, Széll Kálmán miniszterelnök volt inasa is csakhamar kérekerült s mindkettőt lopás büntetéseért vonta ma felelősségre a büntetőtörvényszék Oláh bíró elnöklése alatt. A tárgyaláson a vádlottak konokul tagadtak. Polakovits, akinél a lopott betéti könyveket megtalálták, azt állította, hogy ezeket egy ismeretlen ur-asszony adta át neki értékesítés végett a Muzeumkert mögött. Konka Mihály pedig, aki azzal hancegett a vizsgálat alatt, hogy őt majd kiszabadítja régi gazdája, a miniszterelnök, a nála talált s a lopásból származó börtárcára nézve azt vitatta, hogy ő azt báró Fiáthtól kapta. Az ajándékozás tényét csak azért nem tudja bizonyítani, mert báró Fiáth időközben meghalt. A törvényszék dr. Polónyi ügyész vád és dr. Kis Ferenc védelme után Polakovicsot lopás büntetéseért 2 évi fegyházra, Konka Mihályt pedig orgazdaság büntetéseért egy évi börtönrre ítélte. Az ítélet ellen az összes felek felebbeztek, a két vádlott továbbra is fogva maradt.

NYILTTÉR. *)

50 filléért

50.000

korona ért. nyerhető a

Pozsonyi Kiállítási Sorsjáték

Szeptember 21-iki húzásán.

Sorsjegyek darabonként 50 filléért mindenütt kapható. — Megrendeléseket a pénz előleges beutalása ellenében pontosan eszközöl a

KIÁLLÍTÁSI SORSJEGY-IRODA

Budapest, V., Nádor-utca 16. sz.

*) E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk. »

KÖZGAZDASÁG.

Az olasz borvám-klauzula és az olasz bor-import kontingentálása ügyében a sátorlajuhelyi szőlőbirtokosok vasárnap Kincsesy Péter elnöklésével a városháza nagy tanácstermében értekezletet tartottak, melyen elhatározták, hogy szeptember 8-ára monstre-gyűlésre hívják össze Tokaj-Hegyalja összes szőlősgazdáit. E gyűlésen tiltakoznak majd a borvám-klauzula bármely meghosszabbítása ellen. Az értekezlet hangoztatta, hogy az elkeseredés és csüggedés az egész vidéken leirhatatlan. Az a hír ugyanis, mely szerint a borvám-klauzula úgy módosíthatnák, hogy bizonyos mennyiségű olasz bor behozatalát kontingentálják, valósággal lesújtotta az amugy is anyagi kimerülésben tepsedő szőlőbirtokosoknak reményét és bizalmát. Az összes tokaj-hegyaljai községekben nagy falragaszok hirdetik majd a monstre-gyűlés nagy fontosságát.

Peronoszpóra és lisztharmat. A szőlőtulajdonosok figyelmét költi fel az a hiradás, hogy az ország több helyén a peronoszpóra és lisztharmat, ez a két gyorsan szaporodó s terjedő szőlőbetegség föllépett. Darányi földmívelésügyi miniszter fölhívta a gazdasági tudósítokat, hogy ha a gazdák valamely oly szőlőbetegséget észlelnének, amelynek fölismerésében bármily kevésbé kétségbe lennének, a gyanus megbetegedési tüneteket mutató szőlőkből a termelők jól föllógott érdekében és mielőbbi tájékozás végett

küldjenek megvizsgálás és a betegség megállapítása céljából szőlőpróbákat a központi szőlészeti kísérleti állomás és ampelologiai intézet igazgatóságának Budapestre, I. Attila-utca 10. Az intézet megállapítván, hogy mely betegség föllépéséről van szó, — azonnal intézkedni fog, hogy a betegség ellen való sikeres védekezés megtörténjen. Hihető, hogy nemcsak a gazdák, de minden szőlősgazda az intézetnek keze ügyébe fog járni, hogy a betegséggel megküzdhessünk és kártételeit megakadályozzuk.

Nemzetközi halászati kiállítás. Szeptember hó 6-án nyílik meg Bécsben *Ferenc Ferdinánd* trónörökös védnöksége alatt a nemzetközi halászati kiállítás, melyen a kontinens valamennyi állama részt vesz. Darányi földművelésügyi miniszter rendeletére Langraf János halászati felügyelő gyönyörű kiállításban mutatja be Magyarországnak e régi, de most föllendülőben lévő gazdaságát. A kiállítás a gazdasági egyetemen a Praterben lesz és két hétig tart. A kiállítással kapcsolatosan a nyolcadik nemzetközi halászati kongresszust is Bécsben megtartják. A magyar haltenyésztők a pozsonyi kiállításon vévén részt, a bécsi kiállításra élő halakat nem küldenek.

A Hármas-Körös hajózási érdekében a munkálatok megindultak. Tudvalevőleg a hajózási érdekében több duzzasztó és csege épül. A békényi hajózási csege és duzzasztó mellett Darányi földművelésügyi miniszter zsilipmesteri laknak, őrháznak fölépitését rendelte el, melyre a gyulai folyammérnökség most hirdetett árlejtést.

Uj marharakodó állomás. A földművelési miniszter a magyar kir. államvasutak kezelése alatt álló pozsonyi—szombathelyi h. é. vasut vonalán Pozsony—Ligetfalu község területén fekvő Ligetfalu vasútállomást a f. é. szeptember havában tartandó pozsonyi mezőgazdasági kiállítás tartamára marharakodó állomásul engedélyezte.

BUDAPESTI TŐZSDÉK.

Gabona-tőzsde.

Készáru-üzlet.

A készáru-üzlet lényegében van a mai nappal egy változás. A malmok külföldi kedvvel vásároltak és ami leginkább csodálatos, a szállításra szóló ajánlatokat részletesen első sorban figyelembe. A hosszú időre előre eladott lisztmennyiségek nyersanyagáról kezdenek tehát már gondoskodni, meri családokoztak abban, hogy a hőermés folytán hatalmas mennyiségű hozatalok várhatók. Szeptember elején vagyunk, de a forgalom az aratás előtti időre emlékeztet; nem siet senki most eladni és hihető, hogy ennek kö-

vetkezménye kedvezőbb áralakulás leend. Ma elkelt 36.000 mm. buza változatlan áron.

Augusztus hó 31-én este 6 órától szeptember hó 1-ig este 6 óráig

	érkezett	elment
buza	41227 mm.	— mm.
rozs	1058 »	444 »
árpa	8590 »	3140 »
zab	2004 »	6268 »
tengeri	— »	3068 »
repce	823 »	— »
liszt	102 »	14215 »
korpa	200 »	2624 »

Buza új-áru.

Tiszavidéki: 100 mm. 83 k. 7.50 korona, 200 mm. 82 k. 7.45 korona, 300 mm. 82 k. 7.40 korona, 100 mm. 82 k. 7.40 korona, 300 mm. 81.5 k. 7.40 korona, 100 mm. 81.5 k. 7.35 korona, 100 mm. 81.5 k. 7.30 korona, 200 mm. 82.5 k. 7.30 korona, 100 mm. 81.5 k. 7.35 korona, 300 mm. 81 k. 7.42.5 korona, 100 mm. 81 k. 7.42.5 korona, 150 mm. 81.5 k. 7.42.5 korona, 500 mm. 81 k. 7.30 korona, 500 mm. 81 k. 7.42.5 korona, 100 mm. 81 k. 7.10 korona, 250 mm. 81.5 k. 7.10 korona, 200 mm. 81 k. 7.40 korona, 1500 mm. 81 k. 7.25 korona, 200 mm. 81 k. 7.35 korona, 400 mm. 81 k. 7.10 korona, 250 mm. 80.5 k. 7.20 korona, 100 mm. 80 k. 7.10 korona, 100 mm. 80 k. 7.20 korona, 100 mm. 80 k. 7.10 korona, 150 mm. 80 k. 7.07.2 korona, 200 mm. 80 k. 7.10 korona, 100 mm. 79 k. 7.10 korona, 200 mm. 79 k. 7.00 korona, 100 mm. 79.5 k. 6.50 korona, 200 mm. 78 k. 6.25 korona, 300 mm. 76.5 k. 6.25 korona.

Pestmegyevidéki: 300 mm. 81 k. 7.25 korona, 100 mm. 81 k. 7.00 korona, 300 mm. 80 k. 6.85 korona, 100 mm. 80 k. 6.90 korona, 100 mm. 80.5 k. 6.97 korona, 350 mm. 80 k. 6.90 korona, 100 mm. 80 k. 6.90 korona, 600 mm. 80 k. 7.00 korona, 200 mm. 80 k. 7.25 korona, 300 mm. 80 k. 7.10 korona, 100 mm. 80 k. 7.00 korona, 150 mm. 79.5 k. 6.80 korona, 600 mm. 79 k. 6.90 korona, 200 mm. 80 k. 6.85 korona, 100 mm. 79 k. 6.75 korona, 400 mm. 79.6 k. 7.05 korona, 1500 mm. 78.5 k. 7.10 korona, 1500 mm. 79 k. 7.10 korona, 300 mm. 78 k. 7.00 korona, 100 mm. 78 k. 6.50 korona, 100 mm. 78 k. 6.80 korona, 100 mm. 78 k. 6.80 korona, 500 mm. 75.5 k. 6.72 korona.

Fejérmegyei: 250 mm. 78 k. 6.65 korona, 100 mm. 79.5 k. 6.65 korona.

Kalocsai: 2650 mm. 78 k. 7.10 korona.

Bánsági: 3100 mm. 78 k. 7.00 korona, 100 mm. 78 k. 6.70 korona.

Bácskai: 100 mm. 77 k. 7.17.5 korona.

Szent-Tamási: 1010 mm. 79 k. 7.25 korona.
Adai: 1600 mm. 78 k. 7.10 korona.
Bocsári: 400 mm. 79 k. 7.22 korona.
Bács-Földvári: 3200 mm. 79 k. 7.00 korona.
Becskereki: 700 mm. 78 k. 6.92 korona.
Rozs. 500 mm. 6.27.5 korona, 100 mm. 6.10 korona, 300 mm. 6.05 korona, 300 mm. 6.05 korona, 100 mm. 6.02.5 korona, 100 mm. 6.02.5 korona, 200 mm. 6.00 korona, 200 mm. 5.75 korona.
Arpa: 200 mm. 5.45 korona, 55000 mm. 5.30 korona, 300 mm. 5.27 korona.
Zab: 100 mm. 5.85.5 korona, 100 mm. 5.70.5 korona, 100 mm. 5.65 korona, 100 mm. 5.62 korona, 200 mm. 5.60 korona, 200 mm. 5.50 korona.

Határidő-üzlet.

Nesze neked tengeri! Megjött az eső, lesz nagy termés ebben is, hamarosan tehát le azokkal a magas árfolyamokkal! Nem is lehetett a megnyitás után mást hallani, mint «májusi tengerit adok», és az első kötések a tegnapi esti 5.44 koronás zárlattal szemben 5.36 koronával történtek. Kiderült azonban az idő, csökkent a remény és emelkedett a májusi tengeri. A többi árucikkben mérsékelt volt a forgalom, némileg javuló árfolyamok mellett.

Délben jegyez: októberi buza 6.67—68, áprilisi buza 6.98—6.99, októberi rozs 5.93—94, áprilisi rozs 6.17—18, októberi zab 5.44—45, áprilisi zab 5.69—70, 1903 májusi tengeri 5.39—40, augusztusi repce —.—.

Érték-tőzsde.

Érték-tőzsde: Osztrák hitelrészvény 690.—, Magyar hitelrészvény 788.25 Korona járadék —.—, Leszámitoló bank —.—, Jelzálog 481.75, Rimamurányi 504.—, Államvasut 717.50, Déli vasut —.—, Alpesek —.—, Városi villamos 338.25, Közuti vasut —.—, Zárlat: Osztrák hitelrészvény 689.—, Magyar hitelrészvény 37.—, Korona —.—, Leszámitoló —.—, Jelzálogbank 481.50, Rimamurányi 503.—, Államvasut 717.25, Déli vasut 73.—, Alpesek 390.—, Városi villamos 338.—, Közuti vasut 640.50.

Szerkesztő postája.

V. I. A beiratások 1—12-ig tartanak. Az előadások 15—16 körül kezdődnek.

Sz. I. A vers nem üti meg a mértéket.
 S. L. Közép-Ajta. Kijelentésem szerint elvállaltam; a te és az esperes munkásságára és támogatására számtok. Üdv!

Laptulajdonos: csiktaplócai Lázár Elemér.

Telefonszámunk: 154.

REGÉNY-CSARNOK.

A nagybányai becsületbírák

Ira: L A S T. 16

És visszatérve kocsijához sietve távozott. Az üldözött vad visszafordult, hogy neki támadjon a vadászoknak.

Nyomon vannak.

Az Orfvéres-rakparti palota főnöke aznap baljával kelt föl ágyából. Nagy szó ez, ha megdölgünk, hogy az Orfvéres-parti palota főnöke nem más, mint Páris városának legfőbb rendőri közege. Mi több, a reggeli sem sikerült úgy, hogy Lépine urat jobb kedvre hangolhatta volna. A sonkaszeletek a hőség miatt nem izlettek, a tojás kissé sokáig főtt, semmi sem folyt a maga rendjén.

A rendőri palota portása riadtan nézte főnöke arcán a véstjéslő ráncokat.

— Vihar lesz — dörmögte halkan bajusza alá. A portás jóslása helyesnek bizonyult.

— Mi ez? — hallatszott alá az emeletről a haragosan dörgő hang.

— Az éjszaka eseményei — rebegette halkan a titkár.

— Ugy? Tehát lássuk. Két betörés... a tettesek elfogva... brüsszeli sikkasztó... szép... csendzavarás... ismét csendzavarás és harmadszor is csendzavarás...

Gunyos tekintettel nézett a titkár.

— Nincs semmi egyéb?

— Semmi, főnök ur.

— És mi van a három balkánival?

— Balkánival? — rebegette a titkár.

— Igen, azokkal.

— Bocsánat, eddig semmit sem hallottunk rólok. Ugy lehet, tegnap érkeztek...

— Elég; ön, úgy látszik, el akarja sikkasztani az én három balkánimat.

— De főnök ur...

— Semmi de, semmi ellentmondás. Ot hete vannak itt és önök még ma sem tudják. Egy újságirótól, — szegény és gyalázat reánk, — egy újságirótól kell megtudnom a dolgot.

— Bocsánat...

— Nincs kegyelem.

A főnök kivette óráját.

— Most nyolc óra van. Négy órát adok. Tizenkét órára teremtsék elő az embereimet.

— Elfogatás?

— Nem, csak felügyelet alá helyezés.

— Meglesz, főnök ur.

— Akarom is.

A titkár távozott, hogy tovább adja a főnök rendeleteit. Rövid idő múlva valóságos népáradat hagyta el a palotát; a rendőrség emberei voltak a közkatonától a tábornokig és az államtanácsostól le a napszámosig.

A titkár ismét visszatért főnökéhez.

— Mit hozott?

— A jelentőlapot, főnök ur.

— És mit mond a jelentőlap?

— Azt, hogy Magyarországra valók.

— Eh, ezekkel a balkániakkal soha sem lehet az ember tisztában. Hol van az a Magyarország?

Az ajtón halk, bátoratlan kopogás hangzott föl.

— Ki az?

A küszöbön hordár alakja jelent meg.

— Levél a főnökségi titkár urnak.

A titkár átvette a levelet és miután a hordár távozott, látható örömmel mondotta:

— Megvannak... Verdale jelentése... idegen nyelv... feltűnő magaviselet... nem szórják, de nem is kimélik a pénzt... Utasításokat kér a további eljárásra vonatkozólag.

— Legyen óvatos — szólta a főnök — és ne távozzon mellőlük. Ha azonban elegendő okot találna a letartóztatásra, ne habozzék pillanatra sem.

— Megdicsérhetem-e? Nincs kifogása ellene, főnök ur?

— Nem bánom. A fickó meglehetősen ügyes és főleg engedelmes.

Kund és társai ez időtájt már a kávéházban ültek. Közvetlenül mellettük két fiatal ember foglalt helyet, a rendőrség emberei.

— Mi újság? — kérdezte Kund.

— Ah, a mai napom elveszett — sóhajtott a kis gróf.

— Hogyan?

— Levelet kaptam hazulról...

— Levelet?

— Azt, sőt kérvényt, memorandumot, fenyegetést...

— Ah, ah, mi az?

A kis gróf lesütötte szemeit.

— Hiszen ismeritek gyöngémet, talán tul sokat jártam női társaságba és most...

— Most?

— A levél arra kér, hogy képes levelezőlapokat küldjek.

— Ez nem kifogás...

A kis gróf elpirult és lesütött szemekkel folytatta:

— Szavamat adtam és így...

(Folyt. köv.)

Flóközletünknel a ház lebontása miatt nagyon olcsó árak.

1 legújabb angol homespun női gallér 110 cm. hosszú, remek színekben ... 6.50 frt
 1 nagyon elegáns francia batiszt pongyola 4.50 €
 1 elegáns utcai ruhára való angol zephir, minden hozzávalóval és díszszel... 2.50 €
 Legfinomabb francia battist teljes ruhára, minden hozzávalóval és csipkedíszszel 2.95 €
 Francia delein, remek színek és mintákkal,

egész pongyola vagy ruhára való, hozzávalóval és díszszel (7 m.) ... 4.- frt
 Legfinomabb Cloth, remek színekben, se-lyem fényű blousra, alsó szoknyára stb. alkalmas, 140 cm. széles, méterenkint ... 70 €
 1 ablakra való csikos tunis-szövet függöny bordó, teget és érém színben ... 1.50 €
 Gyönyörű mintás csipkefüggönyök, m.-kint ... 20, -30, -35, -50, ... -60 €

1 legfinomabb cloth vagy cachmir-paplan 2 személyre való, minden színben ... 4.50 frt
 Paplanlepedő finom vászonból... 1.80 €
 1 vég remek Herceg-vászon 30 rőf ... 5.25 €
 1 vég dunna-vászon 30 rőf ... 3.95 €
 1 vég finom chiffon 30 rőf ... 4.75 €
 1 vég lepedő-vászon varrás nélkül... 7.50 €
 1 vég cérna-kanavász 30 rőf... 3.80 €

Vidékre utárvét mellett lelkiismeretes kiszolgálás.

Pártoljuk a magyar céget!

HERCZEG és HORVÁT

BUDAPEST,

VII., Kerepesi-ut 52. sz. a. Adria-szállóval szemben.

SZINHÁZAK.

Szerda, 1902. szeptember 3-án,

Nemzeti színház.
 A virágakadás, Huszárszerelom.
 Kezdeté fél 8 órakor.

Magyar színház.
 Lotty ezredesi.
 Kezdeté fél 8 órakor.

NÉPSZINHÁZ.
 LILI.
 Kezdeté fél 8 órakor.

URÁNIA.
 Déltáborok hazája.
 Kezdeté fél 8 órakor.

VIGSZINHÁZ.
 Az őrnagy ur.
 Kezdeté fél 8 órakor.

Fővárosi nyári szính.
 A kereszt jelében.
 Kezdeté fél 8 órakor.

Városligeti szinkör.

Demokrata.

Kezdeté 7 órakor.

Amegszünt **HATSCHEK MIKSA** cég tulajdonosa: **HATSCHEK IZIDOR**, látszerész, Budapest, Ideiglenes helyisége: IV., Duna-utca 6. sz. (Klotild palota).

Színházi látszerök 4 frittól feljebb. Kétféle vadász- és verseny-távesők 8 frittól feljebb. **Szemüvegek, orrszorítók és lorgnották** 1 frittól feljebb. **Légszűrők** 4 frittól feljebb. **Hőmérők** 40 krtól feljebb. **Orvosi hőmérők.**

MŰSZEMEK dús váasztékban, (máram minden fájdalom nélkül be is tételnek.) **Allat- és hábszemek.**

Jelmez és népviseletű fényképek (színes) nagyváasztékban. **Fényképező gépek** 2 frt 50 krtól feljebb. **Fényképezési felszerelések** olcsó árakért. Bizományi raktár:

Kirchner-féle citera-, gitár- és hegedű-húrok. Kétféle minőségű (valódi párisi) szappan: „Savon perfectionné“ drbja 30kr, tucatja 3.40.

Alapított 1800-ban. Alapított 1800-ban.

Első hazai zongoragyár!

HEVESI BALÁZS utóda **HARKAI M.**

zongoragyáros, állami iskolák szállítója

ajánlja saját készítményű zongoráit, mely versenyez bármely külföldi zongorákkal.

Budapest, Deák-tér 6. szám. (Anker-udvar.)

Milleniumi nagy éremmel, kiténő jó és szép munkahaladás, jó ízlés, versenyképességért 1893. évi ipar-egyesületi ezüst-éremmel kiténtetve.

Elvállalok minden e szakmába vágó javítást, hangolást és levágást.

Mindenkinek ijesztője a szürke haj.

Számos szer lesz a szürke haj elpalástolására hatástalanul elhasználván. Sok kísérlet után végre sikerült **Huszár-féle**

Hajregenerator-ában egy hatásos szer található, melytel megszüntül a haj és szárad a volt hajszin, barna, fekete vagy szürke visszanyerhető anélkül, hogy a fejbőr és fehérméreg bepiszkolódna. 1 kis üveg 2 kor; nagy üveg 4 kor. 50 fillér.

Kapható Budapesten: **Török József** gyógyszerésznél Király-utca 12. sz., **Dr. Egger Nádor-gyógytárban**, Váci-körút 17. sz.

Legjobb árban veszem a forgalmi és régi bélyegeket minden mennyiségben veszek, cserélek, eladok

PRÜCKLER J. G.
BUDAPEST,
 IV., Koronaherceg-utca 3. szám.

KÁVÉ KÁVÉ

tartós vászonzacskóban

1/2 kiló Cuba kávé frt 7.50
 1/2 € Gyöngy kávé € 7.50

Belák István
BUDAPEST,
 VII., Rottenbiller-utca 4. sz. alatt.

Magyarhon első legnagyobb **amerikai** módszerű órajavitási műhelye!

Minden óra, mely műhelyemben javítva lesz, egész újra átdolgoztatik s így az óra nemcsak 2-3 évig mutatja a pontos időt, hanem legalább 5 évig, azért is, mert az óra tokját oly módon igazítom helyre, hogy abba a por egyáltalán nem férközhessen be, a mi az óránál a legfontosabb.

Minden óráért 5 évi jótállást elvállalok. A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kéri alázatos szolgálója

Kun István
 amerikai mű-órás
 Budapest, IX. ker., Mester-utca 46. sz.

Kávé

4 és fél kiló vételnél, mely több fajta is lehet, elvámolva és bérmentve utárvétellel küld

1 kiló háztartási kávé	frt 1.15	1.20	1.30
1 kiló Cuba kiv. finom kávé	€ 1.40	1.60	2.-
1 kiló Mocca-kávé	€ 1.40	1.60	2.-
1 kiló Arany Jáva	€ 1.40	1.60	2.-
1 kiló igen finom pörkölt kávé	€ 1.30	1.60	2.-

Eisele-kávéraktár
BUDAPEST,
 Nefelejts-utca 8-ik szám alatt.

Sanid labdacso befecskendezés nélkül!

A legmakacsabb heveny és idült folyásoknál legbiztosabb gyógyszer

férfiaknál és nőknél egyaránt biztos szer. — Egy üveg 100 labdacso tartalommal és használati utasítással 6 korona. — Vidékre 6 kor. beküldés mellett bérmentve vagy utárvétellel.

Kapható a „Magyar király“ gyógyszerárban Budapesten, Marokkói-u. 2.

A legnagyobb világhírű cipő-áruház Budapesten

Agulár Dávid
 Erzsébet-körút 6/c szám.

Ingyen féltalp v. sarok v. bármily javítás. Ingyen színes vagy feketebőrkenőcs vagy suvix. Tartósságáért irásilag jótállok.

Nem tetszés esetén a cipőt kicserélem vagy a pénzt visszaadom.

Női-cipők:	Férfi-cipők:
Zerge, cugos v. fűzős ... 3.-	Borjubőr, cugos, sima v. betétes ... 3.-
Zerge, gombos, kesztyűszár ... 3.30	Vix-calf, fűzős v. betétes ... 3.20
Szervó, lakk v. kesztyűbőr, fűzős ... 3.60	Föltűnő elegáns box-calf ... 4.-
Zerge v. színes kereszt-csattal ... 2.20	Pinércipő, alacsony sarok ... 1.20
Lastin, szivalaku cugos ... 2.60	Szegényeknek uri v. női cugos ... 2.80

Gyár saját háromemeletes házamban, 80 lakóval, hol több, mint 100 munkást foglalkoztatok. Konkurencia ki van zárva. Vidéki megrendelésnél olyant küldök, mintha az illető kiválasztotta volna. Árjegyzék több 100 divatos ábrával bérmentve és ingyen.

Eladás nagyban és kicsinyben!

BUTOR-ELADÁS.

Dus választék szilárdgyártmányu asztalos és kárpitozott butorokban egyszerű és a legdiszesebb kivitelben.

Dósa Kálmán asztalos és kárpitos, Budapest, Erzsébet-tér 18. szám, I. emelet.

Eladás nagyban és kicsinyben!

Fogak

2 fttól, valódi amerikai módszer, 10 évi jótállással. A gyökér elfávolítása főlegesen. Szájpadlás nélkül is. Vidékiek 24 óra alatt kielégítettek.

Részletfizetésre is.

KOVÁCS J. fogműterme

Budapest, Károly-körút 9., II. em. 8. szám.
(Gróf Hadik-palota.)

Található naponta reggel 9-től délután 5-ig.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága.

123533/902.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága a jövő 1903. évben, illetőleg 1905. év végéig szükséges lámpa és lámpás alkatrészek szállításának biztosítását óhajtván, ez iránt nyilvános pályázatot hirdet.

Az ajánlatok legkésőbb f. é. szeptember hó 27-ének déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak igazgatóságának anyag- és leltárbeszerzési szakosztályához beterjesztendők, a bánatpénz pedig f. é. szeptember hó 26-án déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak főpénztáránál letendő.

A pályázatra vonatkozó részletezett feltételek, a mennyiségek, ugyintén a szállítási feltételek a magyar kir. államvasutak anyag- és leltárbeszerzési szakosztályának (Budapest, Andrássy-ut 73. sz.) megtekinthetők. Budapest, 1902. augusztus hóban.

Az igazgatóság.

(Utánnomást nem díjaztatik.)

Box-Calf

borjubőr ma a világ legjobb és legtar-
tosabb bőre, nem kell vizelni, visel-
tében pedig szép és elegáns. MÉR-
téknek elegendő a lábunk pa-
pirosan való körülrajzo-
lása. Kizárólag saját
készítmény.
Föltétlen jót
állás.

Arjegyék ingyen és bérmentve.

Borjubőr, sima, strapára való 3.20. Borjubőr beté-
tes 3.—. Borjubőr bergsteiger, gavallériorna 3.20.
Box-calf, bergsteiger, időtűnő elegáns 4.—. Divatos
barna bagaria bergsteiger, elegáns 4.—. Lakk,
cugos v. bergsteiger 4.—. Női zerge cugos v. lúzsos
3.—. Box-calf lúzsos 3.50. Barna divatos lúzsos
v. gombos 3.50. Lakk, cugos v. lúzsos 3.50. Gyermek-
cipők 3 évig 1.—.

Nem tetszőt készítséggel kísérlek.

Agulár Ede

Budapest, VII. ker., Kerepesi-ut 22. sz.
Az Uránia-színházzal szemben.

BUTOR

kézpénzért vagy részletfizetésre legolcsóbban
FUCHSBODOG-nál kapható
Budapest, József-körút 26. szám.
Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Minden gondot és fáradságot

megtakarítanak a t. butorvevők, ha egy-
szerűen a régi, elismert hírnevű

Sárkány és Schütz

butorcéghez,

Budapest, VII. kerület, Erzsébet-körút 12. szám alatt
a New-York kávéházzal szemben

fordulnak, a hol is mindenkor dusan fel-
szerelt raktára található a minden fajtájú
massiv kivitelű butoroknak a legújtan-
sabb árakon írásbeli jótállás mellett.

Személyes meggyőződésre kéri fel a t. butorvásárló
közönséget

Sárkány és Schütz

butorcég, kárpitosok és diszitők
Budapesten, VII., Erzsébet-körút 12. sz.
a New-York kávéházzal szemben.

Szabadalmazott

Sport-fénymáz.

Minden lehető színű fénymáz, mint pl. sárga,
barna, bordeaux, vörös és legfinomabb fajta
fekete fénymáz gyártok. Színes fénymázaim
használásánál ugyanazon eljárás szükséges,
mint a fekete fénymáznál, a dobozba egy csöpp
viz öntendő, kis tiszta kefével a cipő bekenendő
és egy másik tiszta kefével kifényesítendő. En-
nek megtörténte után a cipők ujjának megfelel-
nek. Világos fénymázaim nyers bőrkönél is
használhatók és pedig mindig csak ugyanazon
eljárás, mint a fekete fénymáznál.

LUSTIG MIKSA

sport-fénymáz minden színben.

Gyár és raktár: Gyár-utca 43.

Legjobban ajánlható

Szűcs Lajos férfi-szabó
mester, Budapest, Nyár-
utca 8., aki 12 forintért jó
szövetből és 15 forintért
finom szövetből készít egy
teljes férfi-öltönyt, felöltőt
vagy téli kabátot mérték
után, a legújabb divat szer-
int. Mielőtt ruhát rendel,
sziveskedjék saját érdeké-
ben mintákat mértékvételi
utasítással kérni, melyet
rögtön ingyen küld.

BUTOROK

uj, valamint csak kevésbé
használtak, képek, varró-
gépek, perzsaszőnyegek, 1
fehér gyermek pólyaszek-
rény, órák, lámpák stb. stb.
csodálatosan olcsón vásá-
rolhatók Budapesten, VI.,
Gyár-utca 2., a Vakok inté-
zetével szemben.

A magy. kir. államvasutak zágrábi igazgatósága.

23669/902.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak O-Dombóvár állomásán
az állomási vendéglő bérletére ezennel zárt ajánlati pá-
lyázatot hirdetünk.

A bérlet 1903. év január hó 1-én kezdődik és tart
ezen időponttól számított 3 éven át vagyis 1905. év
december 31-ig. Ezen vendéglő bérlettel jár az I.—II. oszt.
étterem és a III. oszt. váró- és étteremben, továbbá nyá-
ron az I.—II. oszt. étterem előtti peronrészben való étel és
ital elárúsítás jogán kívül a vendéglős részére három
szoba, egy előszoba, két konyha, két tálalóhóli és egy élés-
kamrából álló lakás, ezenkívül pince és padlás használata.

Az egykoronás bélyeggel és Ajánlat az O-Dombo-
vár állomáson levő vendéglő üzlet bérbevétele 2366/902
számhoz felirattal ellátott, borítékba zárt és lepecsételt
nemkülönböztetve a kellő okmányokkal felszerelt ajánlatok
1902. évi szeptember hó 12-én déli 12 óráig a magy. kir.
államvasutak zágrábi igazgatóságához (Ferenc József-
tér 19. sz.) posta útján térti bevévny mellett nyitandók
be. Bánatpénz fejében 100 azaz egyszáz korona kézpénz-
ben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban neve-
zett üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál letendő.

Értékpapírok a budapesti, illetőleg bécsi tőzsdén
legutóbb jegyzett tízennégy napnál nem régebb árfolyam
szerinti értékben, de legfeljebb csak névértékükben fog-
nak számíttatni.

Szóban levő vendéglő bérletére vonatkozó feltételek
ezen üzletvezetőség forg. és keresk. osztályában a kapos-
vári forgalmi főnökségnél és O-Dombóvár állomásfőnöké-
nél a hivatalos órák alatt megtekinthetők, miéért is az
ajánlattevőkről feltételeztük, hogy a feltételeket ismerik
és azokat magukra nézve egész terjedelmükben kötelezők-
nek elfogadják.

Bánatpénz nélkül vagy a fentemlített benyújtási ha-
táridő után beérkező ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

A magy. kir. államvasutak fentartják maguknak a
jogot, hogy ajánlattevők közül tekintet nélkül a felajánlott
bérre szabadon választhassanak.

Megjegyeztetjük még, hogy bérlő az I. és II. osztályu
éttermet és a lakásul szolgáló helyiségeket, konyhát és
mellékhelyiségeket saját költségén tartozik fűteni és vilá-
gítani, míg a III. oszt. váró- és étterem fűtése és világítása
felelősségben bérbeadó vasut, fele részben pedig bérlő által
főg eszközöltetni.

Zágráb, 1902. év augusztus hóban.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomást nem díjaztatik.)

M. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége.

25154/1902. szám.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége
nyilvános verseny tárgyalást hirdet a petrozsény-lupényi
h. é. vasut Vulkán és lupény állomásainak kibővítéséhez
és a bővítéssel kapcsolatos pályaszin emelés egy részé-
hez szükséges összesen 682000 m földfeltöltési munka
végrehajtására.

A tervek, a szerződés és az ajánlati minta, pályázati
feltételek, valamint az általános és részle es feltétüzetek
Arádon a m. kir. államvasutak üzletvezetősége pályafen-
tartási osztályában és Petrozsényban a petrozsényi osz-
tálymérnökségnél a hivatalos órák alatt megtekinthetők
és 2 koronáért megszerezhetők. Az ajánlat csak az álló-
mások bővítésére szükséges összes munkákra tehető.

Az ajánlatokat legkésőbb 1902. évi szeptember hó
11-én déli 12 óráig kell benyújtani aulirt üzletvezetőség
általános osztályánál.

Az ajánlatok 1 korona, az ajánlat mellékletei iven-
kint 80 filléres bélyeggel ellátva és lepecsételve a követ-
kező felirattal nyujtandók be: «Ajánlat a petrozsény-lu-
pényi h. é. vasut Lupény és Vulkán állomások bővítésénél
végzendő földmunkákra».

Az ajánlat benyújtását megelőző napon vagyis leg-
később szept. 10-én déli 12 óráig 1000 azaz ezer korona
bánatpénz teendő le a magy. kir. államvasutak aradi
üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál akár kézpénzben, akár
állami letétekre alkalmas értékpapirokban.

Takarékpénztári könyvek letéti gyanánt el nem fo-
gadtnak. A bánatpénzről szóló letéti-jegy az ajánlatához
nem csatolandó. Kézpénzben letett bánatpénz után ka-
mat nem követelhető. Az értékpapírok a legutóbb jegyzett
árfolyam szerint számíttatnak, de névértéken felül számi-
tásba nem vétetnek.

Csak idejekorán beérkezett írásbeli ajánlatok szol-
gálhatnak a tárgyalás alapjául. Posta útján beküldött
ajánlatok és bánatpénzek térti bevénnyel adandók fel.
Arádon, 1902. évi augusztus hó.

Az üzletvezetőség.

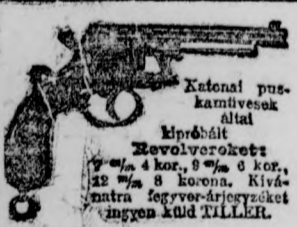
(Utánnomást nem díjaztatik.)

TILLER MÓR ÉS TÁRSA

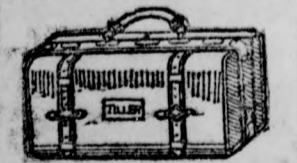
osázsári és királyi udvari szállítók.

Magyarország első egyenruha készítő intézete

BUDAPESTEN, Váci-utca 35. szám alatt.

Katonai pus-
karnivecek
Által
Eprőhát
Revolverok:
7 1/2 4 kor., 9 1/2 6 kor.,
12 1/2 8 korona. Kivá-
natra fegyver-árjegyzéket
ingyen küld TILLER.

A világ legszebb utazó-bő-
röndjei legolcsóbbtól a le-
finomabb minőségig 10 kor.,
15 kor., 20 kor., 30 kor., 40
kor., 60 kor.

Képes árjegyzéket minden cikkéről kívánatra ingyen és bér-
mentve küldünk.

ÜZLETÁGAINK:

EGYENRUHÁK.

Magyarorszruhák.

LIBÉRIÁK.

Polgári ruhák.

FEHÉRNEMŰEK.

VIVOSZEREK.

Párbajszerok.

Fegyverek és for-
gópisztolyok.

Árdok, sarkantyuk.

Érdemjelek és szallagok.

Utazó bőröndök.

Borneműek.

Arany és ezüst
hímzések.

Zászlók, stb.

Vívó- és párbaj-
szereket:
kardok 4-6-8 kor.,
álcák 5-8-12 kor.,
keztük 2-3-4 kor.,

Kalapokat:
egyenruhához és pol-
gári használatra 4-
5-6-7-8 korona.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Az apró hirdetések árát előre
kell fi etni. E rovatban minden
szó egyszeri bejelentése 2 fillérbe,
vastagabb betűből 4 fillérbe
kerül. Fővilágosítást ad a kiadó-
hivatal, ha a hirdetés alatt álló
kicszámot közli vele. Levélbeli
tudakozásokra pontosan vála-
szolunk, ha a szükséges posta-
bélyeget beklüdi. Vidékről isen
kényelmesen beklüdi az apró
hirdetések postautalványval,
mer a postautalvány szelvényére
az apró hirdetés szövege is köny-
nyen elfér. Az eljárás isen egy-
szerű, mert mindenki kiszámít-
hatja az apró hirdetés árát. Apró
hirdetések felvételnek a kiadó-
hivatalban, Szentkirályi-ut. 28. sz.

Egyházi szerek,

lobogók, képek és könyvek
legolcsóbban kaphatók:

Szűts és társánál

Budapesten, IV. Ujvilág-
utca 2. sz.

Mindennemű

tanszerek,
füzetek, rajztömbök,
festékek stb. olcsó =
áron kaphatók

BARTA LAJOS

papír-, író-
és rajzszerkeszkedé-
sében

Budapest, V. ker., Lipót-
körút 20. szám.